

Handläggare
Karolin Bogren Gavling
Telefon: 08 508 03 187

Till
Spånga - Tensta stadsdelsförvaltning

Stockholm stads förskoleundersökning 2017

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner redovisningen av förskoleundersökningen 2017 avseende stadsdelens kommunala förskolor.

Per Kjellander
Stadsdelsdirektör

Connie Stålhäll Wallin
Avdelningschef

Sammanfattning

Årets förskoleundersökning visar att vårdnadshavarna i kommunala förskolor i Spånga-Tensta är mer nöjda jämfört med år 2016. Svarsfrekvensen i årets undersökning för Spånga-Tensta kommunala förskolor är 79 procent, vilket innebär en ökning med en procentenhet från föregående år. I staden som helhet var svarsfrekvensen 69 procent. Spånga-Tensta stadsdelsområde har näst högst svarsfrekvens av stadens kommunala förskolor. Förvaltningen avser att prioritera arbetet inom områdena; utveckling och lärande, samverkan med hemmet och normer och värden samt barns inflytande.

Bakgrund

Stockholms stad genomför årligen en brukarundersökning i stadens alla förskolor och familjedaghem. Vårdnadshavare till alla barn som är inskrivna i förskoleverksamheten ombeds att genom en enkät bedöma kvaliteten på förskolan där barnet går. Syftet med undersökningen är att utveckla den pedagogiska kvaliteten i varje enskild förskola. Resultaten används även för att underlätta valet av förskola för vårdnadshavare i Stockholms stad genom att resultatet publiceras på stockholm.se.

Ärendet

Undersökningens genomförande och utformning

Undersökningen är en totalundersökning, vilket innebär att stadsdelsområdets alla förskolor och familjedaghem deltar oavsett regiform. Undersökningen genomfördes med hjälp av postala utskick där möjlighet gavs att besvara undersökningen via en webblänk med personliga inloggningsuppgifter alternativt en postal enkät. Totalt genomfördes tre postala utskick. De första två innehöll information om undersökningen samt inloggningsuppgifter till att svara via webblänk och det sista utskicket innehöll även en postal enkät.

Förskoleundersökningens resultat redovisas utifrån vårdnadshavarnas omdömen för de kommunala förskolorna i stadsdelen. Jämförelsesiffrorna med staden totalt avser stadens förskolor i kommunal regi. En jämförelse över tid görs där det är möjligt.

Vårdnadshavarnas omdömen rör den egna upplevelsen av förskolans kvalitet. Detta, tillsammans med kvalitetsindikatorn, är en viktig utgångspunkt i förskolornas utvecklingsarbete. Resultatet har ökat på 27 av 29 påståenden/frågor. De övriga två påståendena/frågorna är nya i årets enkät.

Frågeområden

Enkäten består av 29 påståenden/frågor indelade i fem olika områden med svarsskalan 1 (instämmer inte alls) – 5 (instämmer helt) och vet ej.

Områdena är följande:

- Utveckling och lärande (7 påståenden/frågor)
- Normer och värden samt barns inflytande (7 påståenden/frågor)
- Samverkan med hemmet (9 påståenden/frågor)
- Kost, rörelse och hälsa (3 påståenden/frågor)
- Nöjdhet, trygghet och rekommendation (sammanfattande omdöme) (3 påståenden/frågor)

Nytt i årets enkät är två frågor om digitala verktyg/hjälpmiddel samt frågan om vilken/vilka av de sju diskrimineringsgrunderna som utgör grund för upplevd diskriminering.

Svarsfrekvens

Totalt antal svarande i stadsdelens kommunala verksamhet var 1408 stycken, vilket ger en svarsfrekvens på 79 procent att jämföras med stadens 69 procent. Antal svar ökade med en procentenhet i jämförelse med föregående år.

Sedan 2012 har Spånga-Tenstas kommunala förskolor själva lämnat ut inloggningsuppgifterna till vårdnadshavarna. Det innebär att pedagogerna kan föra dialog med vårdnadshavarna om betydelsen av deras svar i syfte att utveckla verksamheten. Denna satsning har visat sig ge resultat eftersom svarsfrekvensen ökat över tid.

Tabellen nedan redovisar svarsfrekvens för kommunala förskolor i Spånga-Tensta jämfört resultatet för stadens kommunala förskolor.

	Svarsfrekvens 2017	Svarsfrekvens 2016	Svarsfrekvens 2015
Stockholms stad totalt	69%	71%	73%
Spånga – Tensta	79%	78%	76%
Spånga – Tensta flickor	80%	78%	78%
Spånga - Tensta pojkar	78%	77%	75%

Resultat index områden

Index per område är en sammanvägning av andelen nöjda (betyg 4+5) per aktuellt frågeområde och mäts i skalan 1-100.

Jämfört med kommunala förskolor i staden totalt är vårdnadshavarna i Spånga-Tensta generellt sett mer nöjda år 2017. Nöjdheten bland vårdnadshavarna har ökat generellt i stadsdelens kommunala förskolor jämfört med 2016.

Tabellen nedan redovisar en jämförelse över hur index har förändrats sedan 2015 i Spånga-Tenstas kommunala förskolor jämfört med kommunala förskolor totalt i staden.

	Spånga – Tensta 2017	Spånga – Tensta 2016	Spånga – Tensta 2015	Stockholms stad 2017
Utveckling och lärande	82	78	77	83
Normer, värden samt barns inflytande	91	88	86	90
Samverkan med hemmet	87	84	83	85
Kost, rörelse och hälsa	80	77	75	81
Nöjdhet, trygghet och rekommendation, sammanfattande omdöme	88	85	84	87

Resultatet visar att vårdnadshavare till pojkar är generellt nöjdare med verksamheten. I svar där skillnader finns är den dock liten, mellan en till tre procentenheter.

I ett påstående är dock skillnaden sex procentenheter, frågan gäller *Jag upplever att mitt barn använder digitala verktyg/hjälpmedel i sitt lärande*. Vårdnadshavarna till pojkar har svarat mer positivt än vårdnadshavare till flickor på detta påstående (67 procent mot 61 procent). En möjlig orsak till den stora skillnaden i resultatet kan vara att pojkar ges större möjlighet och mer utrymme till att använda digitala verktyg i förskolan. Det kan även vara så att

vårdnadshavare till pojkar får tydligare information kring det digitala arbete som pågår i förskolan.

Vårdnadshavare till flickor visar marginellt en större nöjdhet i frågan *Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sina sociala förmågor* (90 procent mot 87 procent). En möjlig orsak till detta kan vara att vårdnadshavare till pojkar och flickor får olika information kring de aktiviteter som genomförs under förskoledagen. Det kan även vara så att vårdnadshavare upplever att de aktiviteter och den pedagogiska miljö som förskolan erbjuder är mer riktad mot pojkar än mot flickor. En annan möjlig orsak kan vara att vårdnadshavare till pojkar i frågan kring upplevd diskriminering i mycket större omfattning tar upp dessa händelser med personalen på förskolan (63 procent mot 33 procent), se även under rubriken diskriminering. Möjligen kan det vara så att personalen på förskolan utifrån detta resultat har en annan kontakt med vårdnadshavarna till pojkar och att man ger mer och tydligare information kring pojkarnas dag på förskolan.

Orsaken till dessa skillnader i nöjdheten hos vårdnadshavare till pojkar och vårdnadshavare till flickor är något som behöver diskuteras vidare i stadsdelsområdets förskolor.

Resultat från de olika områdena

Utveckling och lärande

Index för området är 82 vilket är en ökning från 78 föregående år. Resultatet har ökat på sju av åtta påståenden. Ett påstående är nytt i årets enkät *Jag upplever att mitt barn använder digitala verktyg/hjälpmiddel i sitt lärande*. Här svarar 64 procent av vårdnadshavarna i Spånga-Tensta positivt jämfört med stadens 58 procent. Arbetet med och användandet av digitala verktyg i förskolans läroprocesser är ett av stadsdelsområdets utvecklingsområden. Fortbildningsinsatser av medarbetare och chefer är en kommande satsning för att skapa en gemensam grund i det fortsatta digitala arbetet och införandet av skolplattformen. För att öka nöjdheten på detta påstående behövs ökad tydlighet gentemot vårdnadshavarna kring hur förskolan använder och arbetar med de digitala verktyg som finns i verksamheten.

Nöjdast är vårdnadshavarna med påståendet *Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sin förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former*. Nöjdheten hos vårdnadshavarna har ökat från 85 procent till 89 procent.

Det påstående som ökat mest inom området är *Jag upplever att förskolan ger mitt barn möjlighet att ta del av och möta olika sorters kulturutbud på och utanför förskolan* (72 procent mot 66 procent 2016). Att det positiva omdömet ökat för båda dessa påståenden kan bero på förskolornas satsning på kulturaktiviteter såsom till exempel dansprojekt, skapande i olika former och biblioteksbesök. Förskolorna har även arbetat aktivt med att vidga kulturbegreppet för vårdnadshavarna. För att ytterligare förstärka skapande, kultur i olika former, kulturbegreppet och öka kulturutbudet kommer stadsdelens alla förskolor ha ett gemensamt tema med uppstart under hösten 2017 - *Vad kan barns möte med konst tillsammans med naturvetenskap bli?*

Normer och värden samt barns inflytande

Index för området är 91, vilket är en ökning från 88 föregående år. Resultatet har ökat för de fyra påståendena inom området normer och värden samt barns inflytande.

Normer och värden samt barns inflytande är området med högsta indexvärdet och stadsdelsområdet ligger högre i indexvärdet jämfört med staden totalt (91 mot 90). Nöjdast är vårdnadshavarna med påståendet *Jag upplever att personalen på förskolan bemöter mitt barn på ett respektfullt sätt*. Detta är samma påstående som låg högst föregående år, men har höjts från 91 procent till 92 procent nöjdhet.

Det påstående som ökat mest inom området är *Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sina sociala förmågor* (89 procent mot 84 procent 2016). En möjlig orsak till ökningen är det likabehandlingsarbete som pågår i stadsdelsområdets förskolor. Förskolorna anpassar miljö och verksamhet utifrån allas behov och skapar samma förutsättningar och möjligheter för allas lärande och utveckling. Bemötande och demokratifrågor är ständigt i fokus hos förskolorna och tidigare fortbildningssatsningar inom detta kan nu ha bidragit till att förskolor har ett fortsatt positivt resultat inom området normer och värden samt barns inflytande.

Diskriminering

På påståendet/frågan *Upplever du att ditt barn har diskriminerats i förskolans verksamhet* svarar 95 procent av vårdnadshavarna att de inte upplever att deras barn har diskriminerats i förskolans verksamhet. På påståendet/frågan *Upplever du att du som vårdnadshavare har diskriminerats i kontakt med förskolans verksamhet* svarar 96 procent av vårdnadshavarna att de inte upplever att de själva har diskriminerats i kontakt med förskolan.

Ny fråga i årets förskoleundersökning är vilken/vilka av de sju diskrimineringsgrunderna som utgör grund för upplevd diskriminering. När det gäller påståendet *Upplever du att ditt barn har diskriminerats i förskolans verksamhet* svarar vårdnadshavarna att barnets kön är det som till störst del utgör grund för upplevd diskriminering eller svarsalternativet vill ej uppge/vet ej. När det gäller vårdnadshavarnas egen upplevelse av diskriminering svarar de att ålder utgör den största grunden för upplevd diskriminering och även svarsalternativet vill ej uppge/vet ej ligger högt.

Vårdnadshavare till pojkar ser kön som den största grunden för diskriminering (43 procent mot flickornas 8 procent). Vårdnadshavare till flickor ser etnisk tillhörighet och religion eller trosuppfattning som största grunden för upplevd diskriminering. Vårdnadshavare till flickor har ett högre resultat på alternativet vill ej uppge/vet ej (46 procent mot pojkarnas 14 procent).

När det gäller upplevelsen att barn har diskriminerats är skillnaden mellan vårdnadshavare till pojkar och flickor endast en procentenhet (95 procent för pojkar mot 96 procent för flickor). När det gäller upplevelsen av att vårdnadshavare diskriminerats i förskolans verksamhet finns ingen skillnad i resultatet (96 procent). Däremot finns en stor skillnad i att ta upp händelsen med personalen på förskolan, vid upplevd diskriminering av barn, (63 procent för pojkar och 33 procent för flickor). Trots den stora skillnaden i resultatet finns inga eller mycket små skillnader i omdömet från vårdnadshavarna till pojkar och flickor gällande följande påståenden i enkäten *Jag upplever att personalen på förskolan bemöter mitt barn på ett respektfullt sätt* (93 procent för pojkar och 92 procent för flickor) och *Jag upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning* (91 procent för pojkar och 90 procent för flickor). Stadsdelsområdets förskolor har även ett högt resultat på påståendet *Jag känner mig välkommen att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten* (90 procent för pojkar och 88 procent för flickor).

Orsaken till att vårdnadshavare till pojkar i större utsträckning än vårdnadshavare till flickor tar upp upplevda händelser av diskriminering är något som behöver diskuteras vidare i stadsdelsområdets förskolor.

Samverkan med hemmet

Index för området är 87 vilket är en ökning från 84 föregående år. Även här ligger stadsdelsområdet högre i indexvärdet jämfört med staden totalt (87 mot stadens 85). Resultatet har ökat på fem av sex påståenden inom området samverkan med hemmet. Ett påstående är nytt i årets enkät *Jag upplever att jag på ett enkelt sätt kan kommunicera digitalt med mitt barns förskola*. Här svarar 72 procent av vårdnadshavarna i Spånga-Tensta positivt jämfört med stadens 68 procent. Arbetet med och användandet av digitala verktyg i kommunikation med vårdnadshavare är ett av stadsdelens utvecklingsområden. Mest nöjda är vårdnadshavarna med påståendet *Jag upplever att personalen på förskolan bemöter mig på ett respektfullt sätt* (93 procent mot 92 procent 2016). Det påstående som ökat mest inom området är *Mitt barns utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs* (82 procent mot 76 procent 2016).

Förskolornas medvetna arbete med att synliggöra barns lärande och utveckling kan vara en orsak till den stora ökningen på sex procentenheter. En tänkbar förklaring till det fortsatt positiva omdömet inom området samverkan med hemmet är verksamheternas arbete med att hitta nya samverkansformer med vårdnadshavarna. Genom att nya samverkansformer skapas finns en möjlighet att nå fler vårdnadshavare och skapa utrymme för en större delaktighet.

Kost, rörelse och hälsa

Index för området är 80 vilket är en ökning från 77 föregående år. Resultatet har ökat på alla tre påståenden inom området kost, rörelse och hälsa. Mest nöjda är vårdnadshavarna med påståendet *Jag upplever att mitt barn uppmuntras till fysisk aktivitet* (83 procent mot 81 procent 2016).

Det är två påståenden som ökat mest i nöjdhet inom området kost, rörelse och hälsa *Jag är nöjd med informationen jag får om maten på förskolan* (77 procent mot 73 procent 2016) och *Jag upplever att mitt barns förskola serverar en varierad och näringsrik mat* (82 procent mot 78 procent 2016). En möjlig orsak till ökad nöjdhet kan vara förskolornas arbete med att informera vårdnadshavarna om maten som serveras på förskolorna. Förskolornas matsedel är tillgänglig för vårdnadshavarna.

Förvaltningen kommer fortsatt arbeta vidare med området kost, rörelse och hälsa bland annat genom att fortbilda förskolornas kökspersonal inom ekologisk och vegetarisk matlagning.

Nöjdhet, trygghet och rekommendation

Index för området är 88 vilket är en ökning från 85 föregående år. Även här ligger stadsdelen högre i indexvärdet jämfört med staden totalt (88 mot stadens 87). Resultatet har ökat för alla tre påståenden inom området nöjdhet, trygghet och rekommendation.

Mest nöjda är föräldrarna med påståendet *Jag upplever att förskolan i sin helhet är trygg och säker för mitt barn* (91 procent mot 87 procent 2016). En förklaring kan vara det barnsäkerhetsarbete som ständigt pågår på förvaltningens förskolor. En annan möjlig orsak till den positiva ökningen inom området nöjdhet, trygghet och rekommendation kan vara det goda arbete som pågår inom alla de fem områden som undersökningen omfattar. Resultatet av detta arbete visar sig genom en positiv höjning på fem procentenheter på påståendet *Jag är som helhet nöjd med mitt barns förskola* (89 procent mot 84 procent 2016), vilket även är det påstående som ökat mest i nöjdhet inom området.

KF –indikator

KF- indikator är andelen nöjda (betyg 4+5) svar på frågan *Jag är som helhet nöjd med mitt barns förskola* och mäts i skalan 1-100.

Tabellen nedan redovisar en jämförelse över hur KF – indikatorn utvecklats i Spånga – Tensta kommunala förskolor under den senaste treårsperioden. Även resultatet för Stockholms stads kommunala förskolor totalt 2017 redovisas.

	Spånga – Tensta 2017	Spånga – Tensta 2016	Spånga – Tensta 2015	Stockholms stad 2017
KF -indikator	89	84	83	88

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen analys och kvalitet i samarbete med avdelningen förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsområdet har ett fortsatt gott resultat i årets undersökning. Svarefrekvensen är fortsatt hög och förvaltningen fortsätter sitt arbete för att bibehålla och öka nöjdheten ytterligare.

Resultatet har analyserats i respektive verksamhet samt i förskolans ledningsgrupp. Resultatet har redovisats i respektive verksamhet samt kommunicerats med vårdnadshavarna.

På två av förskoleundersökningens 29 påståenden/frågor har Spånga-Tenstas kommunala förskolor högts index av alla stadsdelsområden i staden: *Mitt barns utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs* (82 mot stadens 76) samt *Jag känner mig välkommen att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten* (89 mot stadens 86).

Det systematiska kvalitetsarbete, mål och resultatstyrning (MoRs), med reflektionsprotokoll som bas skapar förutsättningar för att kvaliteten i verksamheterna förbättras över år. De samlade resultaten visar att förskoleverksamheten utvecklats i enlighet med förskolans uppdrag inom alla områden, men att det också finns utvecklingsområden.

Förvaltningen avser att prioritera arbetet inom områdena; utveckling och lärande, samverkan med hemmet och normer och värden samt barns inflytande.

Bilagor

1. Stockholms stad Förskoleundersökning , Spånga-Tensta kommunal regi
2. Stockholms stad Förskoleundersökning, staden totalt kommunal regi